

մէջ հաստատած էր իր Աթոռը, ութամեայ պաշտօնավարութենէ հետք արկածով կը վախճանէր, 1113 ժայռ 26ին, Վարդանէր գրողին մօտ, և կը թաղուի Շուգրի Վանքը (Ուս., էջ 411):

Իր մահէն անմիջապէս հետքը ժողով կը դաժարուի Կարմիր Վանքի մէջ, և իր մօրաքրոջ տղան, Ապիրատ Պահլաւունի որդին Դրեղոր, կը ձեռնադրուի Կաթողիկոս (Ուս., էջ 412):

Երեք տարի հետքը, Քեսունի հաշկական իշխանութիւնը գործախառ պարագաներու տակ կը քննուի և Դրեղոր Պահլաւունի յարմար կը դառնայ Հայրապետանոցը Կարմիր Վանքէն փոխադրել իրենց տոհմին սեփական Ծովք Դղեակը, որ կը գտնուէր Տլուք գաւառին մէջ, Այնթապի հիւսիս արեւմտեան կողմը:

Ատկէ հետքը պատմութիւնը ժամանակ մը կը լռէ Կարմիր Վանքի մասին, որ քաղաքական և եկեղեցական իշխանութեանց խնամածու հոգատարութենէն զրկուած՝ հեազհեազ կ'անշքանայ անշուշտ: Եւ երբ 1136ին նորէն կը յիշուի այն՝ իր զլխուն եկած մեծ գործախառութեան մը պատճառով է միայն: Վասնզի այդ տարին Մահմուտ Սուլթանը կը կողոպտէ Կարմիր Վանքը և կ'աչրէ: Իր տարած թանկագին իրերուն մէջ յատկապէս յիշուած է գեղեցկահիւս յօրինուածով գուռ մը (Իր. երէց, էջ 463):

Տասնեակ մը տարիներ դարձեալ լուսթիւն, և ահա 1148 յունուար 30ին, Կարմիր Վանքի Ս. Գարութիւն եկեղեցիին գ'բէթի խաչը կրակի պէս կը փայլի ինչ որ կը համարուի չարագուշակ նշան քրիստոնեաներու համար (Իր. երէց, էջ 504):

Այսպէս ասուպային պայծառութիւն մը միայն կ'ունենայ Քեսունի Կարմիր Վանքը, պահ մը իմացական օրրանը հանդիսանալով մեր եկեղեցիին համար անմոռանալի դառնալու կոչուած մեծ հայրապետներու, և ապա կը մանկանայ յայտնութեան ծոցը, ուրկէ յանկարծ գուռն եկած էր բարերաստիկ օր մը:

Ն. ԵՊՍ. ԾՈՎԱԿԱՆ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ - ԲԵՄԱԿԱՆՔ

● Կիր. 1 Օգոստ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գարութիւն: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Յովսէփ Վրդ. Մամուր: Ս. Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն՝ ի հանդիստ հոգւայն նորոգ հանգուցեալ Ամերիկարնակ Տիրամայր Աղնի Գարեկեանի մօր Ս. Ուխտիս Միարան Հոգշ. Տ. Կիւրեղ Վրդ. Գարեկեանի:

● Կիր. 11 Օգոստ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գարութիւն, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վաչէ Արդ. Իգնատիոսեան: Ս. Պատարագէն հետք կատարուեցաւ Խաղողօրճնէքի տրարողութիւն, նախագահութեամբ Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. Ասլանեանի:

● Իշ. 12 Օգոստ. — Այսօր սկսաւ Ս. Կուսի վերափոխման տօնը կանխող ամենօրեայ հանդիսաւոր Ս. Պատարագներու մատուցումը, Գեթսեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Տիրամօր Ս. Գերեղմանին վրայ:

● Կիր. 18 Օգոստ. — Բարեկենդան Ս. ԱՍԾԵԱԾԱԾԱՃՆԻ պահօց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գարութիւն, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արդ. Պատուէրեան:

● Դշ. 20 Օգոստ. — Ուր. 23 Օգոստ. — Նորընծայ Տ. Դանիէլ, Տ. Սամուէլ, Տ. Վահան և Տ. Տաթև արեղաները վերջացուցած ըլլալով իրենց քառասունքի ապաշխարութեան շրջանը մատուցին իրենց անդրանիկ Ս. Պատարագները Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ:

● Ուր. 23 Օգոստ. — Նախատօնակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս.:

● Շր. 24 Օգոստ. — Տօն Շղակաքի Ս. Էջմիածնի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Էջմիածին մատարան մէջ: Ժամարարն էր նորընծաներու վարժին ու ուսուցիչը՝ Հոգշ. Տ. Կիւրեղ Վրդ. Գարեկեան: Ըստ սովորութեան, նորընծաները կը սպասարկէին Ս. Պատարագի խորհուրդին:

— Կէսօրէ հետք ժամը 3.30ին, Գերշ. Տ. Սուրէն Արքեպս. զլխաւորութեամբ, Միարանութիւնը ինքնաշարժերով մեկնեցաւ Գեթսեմանի ձորը ու շրջափառով մուտք գործեց Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր պաշտուեցան երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վերափոխման երեկոյեան նախատօնակը: — Իրիկնաղէմին նոյն Տաճարին մէջ պաշտուեցան եկեղեցւոյ և Հսկման կարգի, և ապա առաւօտեան ժամերգութիւն: Ուշ գիշերին, Միարանութիւնն ու

ներկայ հաստատեցեալներ վերադարձան Մայրաքաղաք:

● Կիր. 25 Օգոստ. — ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱՆՈՒԹԵՆԻ: Առաւօտեան ժամը 7.30-ին, Գերշ. Տ. Սուրեն Արքեպս. զլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը խնայարժեքով մեկնեցաւ Գեթ. ակմանի ձորը ու «Հրաշափառութիւն» մատչ. գործեց Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցեց և քարոզեց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը, բնարան ունենալով «Ապաքէն դուք տաճար Աստուծոյ կենդանայ էք», յորդորելով, իր խօսքի վերջաւորութեան, հայ մայրերը որ Ս. Կոյսի օրինակին հետեւելով քրիստոնէական առաքինութիւններով ու քարեկաշտութեամբ մեծցնեն իրենց զաւակները: Ս. Պատարագէն ետք կատարուեցաւ Անդաստան, նախագահութեամբ Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս.:

— Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուեցան Անդաստան, ժամերգութիւն և նախատօնակ, նախագահութեամբ Գերշ. Տ. Սուրեն Արքեպս. Քէմհանեան:

● Բշ. 26 Օգոստ. — Յիւստակ մեռելոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիմադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Դանիէլ Արք. Շամբեան: Ս. Պատարագէն ետք, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. Աւանան նախագահեց հոգեհանգստեան կարգերուն, նախ Մայր Տաճարին մէջ, ապա Տաճարի գաւիթի և Զամ-Թաղի գերեզմանոցին մէջ:

● Շր. 31 Օգոստ. — Է. օր Վերափ.: Ըստ սովորութեան, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Աստուածածնի խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վահան Արք. Թօփալեան:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

● Ուր. 2 Օգոստ. — Կէսօրէ ետք ժամը 5-ին, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս., Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արք. և Տիար Կ. Անդրէասեան, ի շարս այլ համայնքներու հոգևոր պետերու ներկայացուցիչներուն, Յոպպէի զրան առջև

զինաւորեցին քաղաքիս Ասորի համայնքին նոր եպիսկոպոսացած Հոգևոր Պետը՝ Գերշ. Տ. Յալիոս Պաւլոս ձէլէֆ, և ապա ներկայ եղան իրենց վանքին մէջ կատարուած բարեկարգութեան բնորոշութեան:

● Բշ. 5 Օգոստ. — Եռեւեական Ընդհ. Հիւպատոսին կողմէ, իրենց Հիւպատոսարանին մէջ տրուած բնորոշութեան ներկայ եղան Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս., Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արք. և Տիար Կարպիս Հինգլեան:

● Գշ. 6 Օգոստ. — Կէսօրէ առաջ, Ասորոց նորապսակ եպիսկոպոսին շնորհաւորութեան դաջին Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս., Ասագ Թարգման Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արք., Կալաւածոց Քարտուղար Տիար Կարպիս Հինգլեան և Ս. Տեղեաց պաշտանեայ Տիար Կարապետ Անդրէասեան:

— Կէսօրէ ետք ժամը 5-ին, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս., Ասագ Թարգման Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արք. և Տիար Կարպիս Հինգլեան ներկայ եղան Լաւինաց Պատրիարքարանի եկեղեցւոյն մէջ, Փարիզի մէջ նորոգ վախճանեալ տեղւոյս Ֆրէրներու Վարժարանի Տնօրէն Ֆրանսուա Լուիզի հօգւոյն համար կատարուած հանդեսանալու պաշտամունքին:

● Կիր. 11 Օգոստ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրով մը շնորհաւորեց նորին Վեհ. Հիւսէյն Թագաւորի Դահակալութեան 11-րդ տարեդարձը:

● Գշ. 13 Օգոստ. — Կէսօրէ առաջ, Ասորոց նորապսակ եպիսկոպոսը, իր հետեւորդներով, փոխադարձ այցելութեան եկաւ Պատրիարքարան:

● Ուր. 16 Օգոստ. — Ս. Աստուածածնայ Տաճարի Տեսուչ Հոգշ. Տ. Վաչէ Արք. Իգնատիոսեան նշանակուեցաւ Հոգևոր Հովիւ Ամմանի և շրջակայից, փոխան Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեանի որ վերադարձաւ Ս. Աթոս, ուր պիտի ստանձնէ զասեր ժառանգ. և Ս. Թարգմանեաց վարժարաններու մէջ:

● Կիր. 25 Օգոստ. — Կէսօրէ ետք, Ս. Ուխտիս երիտասարդ Միաբաններէն Հոգշ. Տ. Փառէն Արք. Աւետիքեան ճամբայ ելաւ զէպի Ամերիկա, կատարելագործելու իր ուսումը:

